

НЕ ДЛЯ ЖІНОК ЧОЛОВІЧА РОБОТА

Мабуть, історія другої української експедиції в Антарктику знаменна, перш за все тим, що на станції Академік Вернадський зимували тоді чотири героїчні жінки.

Цей факт дав чимало приводів для роздумів фахівцям з психології малих груп. А ще став головною білкою для керівництва Українського антарктичного центру, який протягом усіх наступних років мав обґрунтовувати свої відмови представницям прекрасної статі, які виявляли бажання вирушити попрацювати до берегів крижаного континенту на благо вітчизняної науки. У часи Амундсена та Скотта до

цього ще не додумалися.

Судячи з щоденника метеоролога Світлани Краковської, уривки з якого наш журнал публікував у своєму першому номері, вона цілком задоволена результатами вікопомного для неї 1997 року. Хоча працювати інколи доводилося нелегко. Будь-якої пори, за будь-якого стану природи, вдень і вночі, вона суворо за графіком мала йти на метеомайданчик, фіксувати показання приладів, вести статистику спостережень та відправляти дані до світових центрів погоди. А кожна з її колежанок з такою ж наполегливістю робила свою справу.

СКЛАД 2-ї УКРАЇНСЬКОЇ
АНТАРКТИЧНОЇ ЕКСПЕДИЦІЇ

ОКРУГІН

ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ

Начальник станції

БРАТЧИК

Роман Олександрович

Заст. нач. станції

СТАРИНЕЦЬ

Микола Полікарпович

Інженер-експлуатаційн

НАЦЮК

Олексій Михайлович

Лікар

КОПЕЙЧУК

Анатолій Миколайович

Інженер-електрик

БУДАНОВ

Павло Петрович

Інженер зв'язку

ГУСЄВ

Анатолій Іванович

Інженер-електронщик

КОЛОТНИЦЬКА

Галина Миколаївна

Кухар

ОРЛОВА

Марина Ігорівна

Геофізик

КРАКОВСЬКА

Світлана Володимирівна

Метеоролог

МАНЬКОВСЬКА

Людмила Броніславівна

Метеоролог

ВИГОВСЬКИЙ

Сергій Михайлович

Механік-дизеліст

ШЕПЕЛЬ

Сергій Іванович

Геофізик

Коли ж снігові хуртовини засипали станцію до самого даху, доводилося брати лопату та розчищати собі дорогу до робочого місця. Працювали разом, а сумували за рідною домівкою, друзями нарізно...

Світлана хоч і порівнювала полярні будні з життям на орбітальній космічній станції (без можливості постійного спілкування із Землею) або з життям рибок у банці, однак згадує той рік дуже тепло. Ще б пак! Вона зустріла тоді свою долю, разом із радистом Романом Братчиком створила першу в Україні антарктичну родину. В ній росте нині двійка гарненьких дівчаток, які також мріють про Антарктиду...

Фахівці з підготовки полярників (а це, як правило чоловіки) здебільшого схилиються до думки, що взагалі досліджувати Антарктиду жінкам складно. Тим більш самотнім. Вони завжди мають шанс стати причиною лицарських турнірів серед бажаючих покидати за них сніг. Однак, на великих американських і російських станціях, поряд з якими повиростали цілі наукові містечка, сімейних пар зимує чимало. Вони разом ходять в експедиції, разом працюють, усе роблять разом. Тільки дітей виховують поодиночі і на відстані, доручаючи цю справу, в кращому випадку, бабусям і дідусям.

І ще. Лише того пам'ятного року, коли після напруженого робочого тижня зимівники збиралися на відпочинок, у барі "Фарадей" були танці. Під зорями Південного Хреста та озоновою дірою це - справжня екзотика, або й навіть екстрим.

Б. Воля

Прес-реліз

Результати Першої української антарктичної експедиції та Першої комплексної морської експедиції, організованих Міністерством України у справах науки і технологій.

Завершилася Перша українська антарктична експедиція, організована Міністерством України у справах науки і технологій. 15 травня до Одеси повернулося науково-дослідне судно «Ернст Крендель»; на його борту 12 зимівників та 60 вчених і спеціалістів комплексної морської експедиції.

Вперше Україною здійснено великомасштабну наукову експедицію міжнародного рівня, результати якої мають важливе наукове, економічне і політичне значення.

Маршрут експедиції пролягав через шість морів (Чорне, Егейське, Тірренське, Мармурове, Іонічне, Середземне) і Атлантичний океан.

«Ернст Крендель» — науково-дослідне судно льодового класу, водотоннажністю 4100 тонн. На судні — 50 членів екіпажу та 60 наукових працівників. Судно обладнане метеорологічним, синоптичним, аерологічним, океанографічним, гідрохімічним, гідробіологічним та геофізичним лабораторними комплексами. Для виконання палубних робіт є три кабельних лебідки, дві тросових та велика океанографічна лебідка для встановлення буйкових багатодобових станцій.

Перша українська антарктична експедиція мала виконати два основних завдання:

провести заміну зимівників на антарктичній станції «Академік Вернадський», доставити матеріали життєзабезпечення станції (це понад 145 тонн паливно-мастильних матеріалів, продукти харчування для нових зимівників, наукові прилади та будівельні матеріали);

Провести комплексні морські дослідження на всьому шляху слідування та на полігоні у південній частині Атлантичного океану.

На борту судна працювали 10 наукових загонів: біоресурсів, екології, метеорології, океанографії, гідрохімії, рельєфу, геології, геофізики, медикофізіологічних досліджень та загін зимівників.

Під час проведення наукових досліджень використовувалася найсучасніша техніка із залученням супутникового зондування поверхні моря, морського дна, стану льодового покриття приантарктичних акваторій. Проводились гідрофізичні спостереження у діяльному шарі океану з повним комплексом гідрохімічних визначень, у тому числі і на забруднення, відбір проб атмосферного аерозолю для визначення радіоактивних трассерів природного походження, безперервна реєстрація природної радіоактивності у приводному шарі атмосфери. Здійснювався відбір проб донних відкладень та гідробіологічних проб.

Головні результати Першої української антарктичної експедиції:

— отримано дані для визначення величини запасу біомаси криля у районі Південних Оркнейських островів та матеріали для обґрунтування квот вилову криля на 1998 рік;

— здійснено комплексну оцінку екологічного стану шхерного мілководдя у районі станції «Академік Вернадський», а також факторів ризику, пов'язаних з антропогенним впливом; вперше проведено екологічну паспортизацію самої станції;

— отримано дані щодо комплексної характеристики природного середовища районів, що вивчалися.

Прес-служба Міністерства у справах науки і технологій та УАЦ
21 травня 1997 року